

הדרך למקדש - חדר בריחה

השיעור השישי העוסק בבניית בית המקדש השני ובתקופתם של עזרא ונחמיה, יועבר לתלמידים בדרך ייחודית וחוויתית. להלן ארבעה כרטיסי משימות, כאשר בסיום ביצוע המשימות בכל כרטיס, מתקבל קוד שבאמצעותו ניתן לקבל את כרטיס המשימה הבא.

למידה מקרוב:

נחלק את התלמידים לקבוצות. לאחר ביצוע המשימות בכרטיס הראשון ופיצוח הקוד - יקבלו התלמידים את כרטיס המשימה הבא. הכרטיס הרביעי הינו כרטיס משימה מסוג אחר: לאחר שהתלמידים יסיימו לבצע את המשימה בצורה המיטבית (כתיבת כותרות וכתבות ל'עיתון') הם יגישו למורה. מומלץ לצ'פר את התלמידים במשהו מתוק על ההשקעה וההתמדה..

למידה מרחוק:

אפשרות א: נחלק את הכיתה לקבוצות ונעבוד בשיטת ה'חדרים' בזום, כאשר כל קבוצה ב'חדר' אחר. נמנה תלמיד אחד מכל קבוצה ל'ראש קבוצה': נשלח לו למייל את הכרטיס הראשון ונעניק לו הרשאה לשתף קובץ, כך שיוכל לשתף את כל חברי קבוצתו וכולם יוכלו לראות את הכרטיס ולבצע את המשימות. (את התשובות יכתוב אחד התלמידים בדף ועט). לאחר פיצוח הקוד, נשלח לו את כרטיס המשימה השני וכן הלאה. את כרטיס העבודה הרביעי, ידפיס אחד התלמידים וימלא בכתב ידו לפי הצעות חבריו. לאחר מכן, יצלם התלמיד את הכרטיס המלא וישלח למורה.

אפשרות ב: לכל תלמיד בנפרד ישלחו ארבעת הכרטיסים לפי ההוראות לעיל.

תשובות לכרטיסים ופיצוח הקודים:

כרטיס המשימה הראשון

תשובות:

שלב א:

1. 1879

1. ספר עזרא פרק א פסוקים א-ד

שלב ב:

1. הם מבקשים להצטרף לבניית בית המקדש.
2. בקשתם נדחית משום שעבדו גם עבודה זרה ומשום שאחר כך הם יבואו בדרישות לתפקידים במקדש.
3. אלו הם השומרונים.

שלב ג:

השומרונים שולחים למלך פרס איגרת, בה נאמר שהיהודים רוצים לבנות את בית מקדשם כדי למרוד במלך.

הקוד שמתקבל לאחר ביצוע

כרטיס המשימה הראשון:

- מהי התשובה לשאלה 1 בשלב א? **1879**
מהו הערך הגימטרי של הפרק שכתבתם בשאלה 2 בשלב א? **פרק א = 1**
מהי האות האחרונה בתשובה שכתבתם בשאלה 3 בשלב ב? **מ = 40**
מהו הערך הגימטרי של שתי המילים האחרונות בכתב החידה? למרוד בך = **302**
למשך כמעט כמה שנים נפסקה הבנייה בעקבות כך? (לפי עמוד 52 בספר) = **20**
חברו את כל המספרים. מה המספר שיצא?
2242 וזה הקוד!

כרטיס המשימה השני

תשובות:

הקוד שמתקבל לאחר ביצוע כרטיס המשימה השני:

חברו את שני התאריכים (הלועזיים) הנזכרים בתשובותיכם (וכמובן נזכרים גם בעמוד 52) =

$$1037 = 515 + 522$$

הוסיפו את הערך הגימטרי של שמו של המלך שהתיר את המשך הבניה = דריווש = **526**

הוסיפו את מספרם של הנביאים שעודדו את העם בתקופה זו = **3**

חיבור כל המספרים: **1566** וזה הקוד!

1. העולים רצו לחדש את עבודת בניית בית המקדש בשנת ג'רל"ח (522 לפני הספירה).
2. תתני, הפחה של עבר הנהר דרש מהם אישור המתיר להם לבנות את בית המקדש.
3. הם בקשו לחפש את הצהרת כורש המקורית.
4. ההצהרה לא נמצאה, אך נמצא תזכיר של כורש לפקידיו המורה להם לספק תמיכה לבניית בית המקדש ולהשיב את כלי המקדש.
5. המלך דריווש התיר את המשך הבנייה.
6. בניית בית המקדש הושלמה בשנת ג' רמ"ה.
7. הזקנים שזכרו את יופיו והדרו של בית המקדש הראשון.
8. בית המקדש הראשון.
9. חגי, זכריה ומלאכי, הנביאים. נביא = חוזה. וגם רמז לשמותיהם: במילה "חוזים" מופיעות האותיות הראשונות של שמותיהם - ח, ז, מ.
9. ממתק קטן: ייסוד פתח תקווה.

כרטיס המשימה הרביעי

הקוד שמתקבל לאחר ביצוע כרטיס המשימה השלישי:

ליד כל אירוע רשום מספר. לאחר שסידרתם את האירועים לפי הסדר, חברו את סכום המספרים של

$$437 = \text{האירוע השני}$$

$$943 = \text{האירוע הרביעי}$$

$$678 = \text{האירוע השישי}$$

$$732 = \text{האירוע השמיני}$$

$$278 = \text{והאירוע העשירי}$$

$$3068 = \text{סה"כ: וזה הקוד!}$$

- 2** בראש השנה אסף עזרא את העם וקרא באזניהם את ספר התורה. הוא דאג להפיץ את התורה על ידי הסברתה להמוני העם. 437
- 5** בשנת 445 לפני הספירה, עלה לארץ ישראל נחמיה בן חכליה שהיה שר המשקים של מלך פרס. לאחר כמה שנים הוא קבל את תפקיד הפחה של מדינת יהוד. 842
- 7** נחמיה הורה לעשירי העם לשחרר את העבדים שלהם (אלה שנלקחו לעבדות בגלל חובות כספיים) ואף הוא עצמו עשה כן! 942
- 1** בשנת 458 לפני הספירה, עלה עזרא הסופר לארץ ישראל, על מנת לחזק את העם בקיום תורה ומצוות. 136
- 10** למרות ההתנכלויות, בניית החומה הושלמה לבסוף. כל משפחה בנתה חלק מהחומה וכך כולם הרגישו שותפים בבנייתה. 278
- 3** עזרא החליף את הכתב העברי הקדום לכתב אשורי, שהיה נפוץ ומוכר יותר, על מנת להקל על העם לקרוא בתורה. 198
- 6** נחמיה החתים את העם על אמנה, בה התחייב העם להקפיד על מצוות כגון: הימנעות מנישואי תערובת, שמירת שבת, תרומות, מעשרות ושאר מתנות כהונה. 678
- 8** נחמיה יוצא לסיור לילי בירושלים ומזדעזע למראה חומת ירושלים החרבה. הוא רואה בכך חילול השם: עיר האלוקים פרוצה ואינה מוגנת! הוא מכריז: "לִכֹּן, וּבְנֵה אֶת-חֹמַת יְרוּשָׁלַם וְלֹא-נִהְיָ עוֹד, חֲרָפָה". (נחמיה ב, יב-יז) 732
- 4** עזרא פעל לגירוש הנשים הנוכריות שאיתן התחתנו חלק מהעולים (נישואים אלה מכונים בשם: "נישואי תערובת") זאת, על מנת לשמור על זהותו היהודית של העם. 943
- 9** הפחוות של הממלכות סביב מדינת יהוד, לא אהבו את העובדה שמדינת יהוד מתפתחת וניסו להפריע בבניית החומה. 254

הדרך למקדש

דף משימה מספר 1

תלמידים יקרים!

לפניכם חדר בריחה המורכב מארבעה דפי משימות. בסוף כל דף משימה, עליכם למצוא את הקוד שיפתח את הדלת לדף המשימה הבאה. מי המנצח? מי שיצליח לפתור את כל דפי המשימות, לגלות את שלושת הקודים ולבסוף... הפתעה!! שימו לב! כל משימה מורכבת מכמה שלבים. אל תדלגו על שום שלב, כי אחרת... לא תוכלו לצאת מהחדר ולהגיע אל המטרה!

שלב א:

לחצו על [הקישור](#) וצפו בסרטון (לצפייה מדקה 3:23 עד הסוף).

על פי המידע שבסרטון, ענו על השאלות הבאות:

1. באיזו שנה נמצאה כתובת הגליל? תשובה: _____
2. היכן כתובה בתנ"ך הצהרת כורש? תשובה: ספר _____ פרק: _____ פסוקים: _____

שלב ב:

פתחו בתנ"ך בספר עזרא פרק ד פסוקים א-ג:

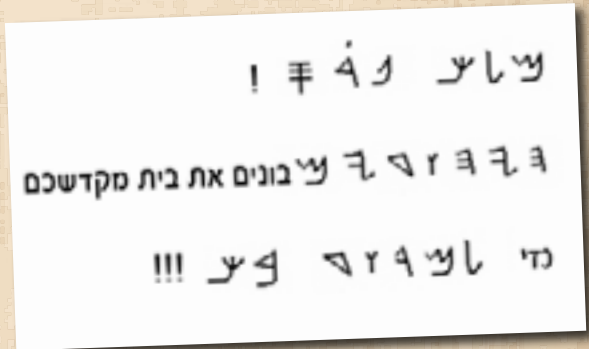

1. מה מבקשים "צרי יהודה ובנימין" מזרובבל ושאר ראשי העם? _____
2. האם בקשתם נענית? _____ מדוע לפי דעתכם זו התשובה שקבלו? _____
3. קראו בספר בעמוד 52 וגלו: מי הם אותם "צרי יהודה ובנימין" הנזכרים בספר עזרא? _____

שלב ג:

פענחו את כתב החידה הבא (תוכלו להיעזר במקראה הנמצאת בכריכת הספר בצד ימין)

פיענוח:

מה יהיה?? האם הכל אבוד?? זאת נראה בדף המשימה הבא! ועכשיו - **לקוד!**
 מהי התשובה לשאלה 1 בשלב א? _____ מהו הערך הגימטרי של הפרק שכתבתם בשאלה 2 בשלב א?
 _____ מהי האות האחרונה בתשובה שכתבתם בשאלה 3 בשלב ב? _____
 מהו הערך הגימטרי של שתי המילים האחרונות בכתב החידה?
 _____ למשך כמעט כמה שנים נפסקה הבנייה בעקבות כך? (לפי עמוד 52 בספר)
 _____ חברו את כל המספרים. מה המספר שיצא? _____ דווחו למורה וקדימה, למשימה הבאה!

הדרך למקדש

דף משימה מספר 2

יישר כוח על ביצוע המשימות ופיצוח הקוד!

ועכשיו... קדימה! לדף המשימה השני!

כפי שלמדתם בדף המשימה הקודם, השומרונים שלחו למלך פרס בקשה לעצור את בניית בית המקדש. הם טענו שהיהודים בונים את בית המקדש על מנת למרוד במלך! ואכן, הבנייה נעצרה למשך כמעט עשרים שנה. אבל אז... התרחשה תפנית בעלילה..

קראו את כתב החידה שלפניכם. אחר כך קראו בספר בעמוד 52 וענו על השאלות:

בשנה ההיא הם רצו לחדש,

אבל ההוא מעבר הנהר את האישור ביקש.

אז הם שלחו לחפש אותה בגנזי המלכות,

ולבסוף נמצא תזכיר בעל משמעות.

המלך פרסם אז פקודה רשמית - מותר! וגם מימון יקבלו!

וכך ביד רמה, בשמחה ובגילה, את בית המקדש חנכו.

היו שבכו מהתרגשות והיו שבכו מאכזבה מרה,

כי הוא היה דל ופשוט לעומת הראשון שעמד על מכונו בתפארה..

אז באו השלושה, חוזים את העתיד ומעודדים את העם -

עוד תראו הבית הזה יהיה אחד היפים בעולם!

1. מה רצו לחדש? _____
באיזו שנה? _____
 2. מי זה "ההוא"? _____
איזה אישור בקש? _____
 3. את מה שלחו לחפש? _____
 4. מה היה כתוב בתזכיר? _____
 5. איזה מלך? _____ מה התיר? _____
 6. מה הכוונה "ביד רמה"? _____
(רמז: בביטוי מסתתר פרט שקשור לתאריך..)
 7. אלו אנשים בכו מאכזבה? _____
 8. מיהו "הראשון"? _____
מי הם השלושה? _____
מדוע הם מכונים "חוזים"? _____
- (אגב, לא סתם השתמשנו במילה "חוזים"..
נסו למצוא בתוך המילה רמזים לשלושה!)

ועוד ממתק קטן.. 2,400 שנה בדיוק לאחר ששבי ציון בקשו לחדש את בניית בית המקדש, נוסדה מושבה ידועה בארץ ישראל.. התדעו מהי?
(רמז: שיר ידוע שמתחיל במילים "בבוקר לח..")

ועכשיו... לקוד!

חברו את שני התאריכים (הלועזיים) הנזכרים בתשובותיכם (וכמובן נזכרים גם בעמוד 52)

הוסיפו את הערך הגימטרי של שמו של המלך שהתיר את המשך הבניה, הוסיפו את מספרם של הנביאים שעודדו את העם בתקופה זו - וזהו הקוד!

הדרך למקדש

דף משימה מספר 3

כל הכבוד על פיצוח הקוד השני! אליפות!!

והמשימה הפעם:

בריבועים להלן כתובים אירועים שונים. עליכם לקרוא בספר בעמודים 53-56 ולסדר את האירועים על פי הסדר הכרונולוגי (כלומר - לפי הסדר בו התרחשו האירועים) בהצלחה!

בראש השנה אסף עזרא את העם וקרא באזניהם את ספר התורה. הוא דאג להפיץ את התורה על ידי הסברתה להמוני העם.

437

בשנת 445 לפני הספירה, עלה לארץ ישראל נחמיה בן חכליה שהיה שר המשקים של מלך פרס. לאחר כמה שנים הוא קבל את תפקיד הפחה של מדינת יהוד.

842

נחמיה הורה לעשירי העם לשחרר את העבדים שלהם (אלה שנלקחו לעבדות בגלל חובות כספיים) ואף הוא עצמו עשה כן!

942

בשנת 458 לפני הספירה, עלה עזרא הסופר לארץ ישראל, על מנת לחזק את העם בקיום תורה ומצוות.

136

למרות ההתנכלויות, בניית החומה הושלמה לבסוף. כל משפחה בנתה חלק מהחומה וכך כולם הרגישו שותפים בבנייתה.

278

עזרא החליף את הכתב העברי הקדום לכתב אשורי, שהיה נפוץ ומוכר יותר, על מנת להקל על העם לקרוא בתורה.

198

נחמיה החתים את העם על אמנה, בה התחייב העם להקפיד על מצוות כגון: הימנעות מנישואי תערובת, שמירת שבת, תרומות, מעשרות ושאר מתנות כהונה.

678

נחמיה יוצא לסיור לילי בירושלים ומזדעזע למראה חומת ירושלים החרבה. הוא רואה בכך חילול השם: עיר האלוקים פרוצה ואינה מוגנת! הוא מכריז: "לכן, וְנִבְנֶה אֶת-חֹמֹת יְרוּשָׁלַם וְלֹא-נִהְיֶה עוֹד, חָרְפָה". (נחמיה ב, יב-יז)

732

עזרא פעל לגירוש הנשים הנוכריות שאיתן התחתנו חלק מהעולים (נישואים אלה מכונים בשם: "נישואי תערובת") זאת, על מנת לשמור על זהותו היהודית של העם.

943

הפחוות של הממלכות סביב מדינת יהוד, לא אהבו את העובדה שמדינת יהוד מתפתחת וניסו להפריע בבניית החומה.

254

ועכשיו - לקוד! ליד כל אירוע רשום מספר. לאחר שסידרתם את האירועים לפי הסדר, חברו את סכום המספרים של האירוע השני, האירוע הרביעי, האירוע השישי, האירוע השמיני והאירוע העשירי. הסכום שהתקבל - זהו הקוד!!

